FLORA.

№ 39.

Regensburg. Ausgegeben den 28. December. **1865.**

Mit Halbbogen 15 des Repertoriums für 1864.

Inhalt. W. Nylander: Addenda nova ad Lichenographiam europaeam. — Gelehrte Anstalten und Vereine: Schlesische Gesellsch. für vaterl. Cultur.

Addenda nova ad Lichenographiam europaeam.

Scripsit W. Nylander.

1. *Spilonema revertens* Nyl.

Thallus niger vel fusconiger effusus, minute coralloideo-compactus, saepius pulvinulos verrucosos parvulos (latitudinis 0,5—1,1 millim.) formans plus minusve confertos; apothecia nigra lecideina adnata (latit. 0,2—0,5 millim.) convexiuscula immarginata, intus tota obscure cinerascentia; sporae 8nae incolores oblongae simplices, longit. 0,008—0,011 millim., crassit. 0,005—6 millim., lamina tenuis apothecii nonnihil coerulescens, epithecium nigrum, paraphyses crassulae (crassit. 0,0035—0,0045 millim., apice incrassato denigrato; hypothecium non obscuratum. Gelatina hymenea iodo coerulescens (thecae apice ita intensius tinctae).

Ad saxa granitica et micaceo-schistosa in Finlandia media, Asikkala, jam 1863 detectum a praestantissimo J. P. Norrlin.

Thallus convenit cum *Sirosiphone saxicola* Naeg., qui statum quasi leprarioideum sterilem sistat. Nomen genericum „*Sirosiphon*“ hic praeferre fas esset, nisi periculum sit quin nimis diffinia et vaga contineat; eam ob rem *Spilonema*, certum potius quam incertum, retinui et retinere debui [1].

1) Omnino simili modo nomen Gonionema praestare crederem nomini „Thermuti“, quod sine dubio cultoribus Friesianismi admodum est carum; aut Scytonema recipiendum erit, tamquam in Lich. Scandin. p. 45 jam

Universitätsbibliothek Regensburg urn:nbn:de:bvb:355-ubr05980-0603-2

2. *Pyrenopsis diffundens* Nyl.

Thallus niger opacus tenuis areolato-squamulosus, squamulis subfurfureis sat parvis variis, effusus; apothecia rufescentia innata (latit. 0,3 millim. vel minora), saepe gyalectoidea, at variantia planiuscula, intus tota pallida; sporae 8nae incolores ellipsoideae simplices, longit. 0,011—23 millim., crassit. 0,007—0,011 millim., paraphyses discretae gracilescentes. Gelatina hymenea iodo vinose rubens (praecedente coerulescentia).

Ad saxa arenaria („green sand") prope Maidstone in Kent (Jones).

3. *Collema psorellum* Nyl.

Thallus nigricans vel fusconiger tenuis rugosus vel subgranulato-inaequalis, diffractus, determinatus; apothecia rufescentia vel fuscorufa parva (latit. 0,3—0,4 millim.), subbiatorina; sporae (solitae hujus generis, submurali-divisae), longit. 0,023—35 millim., crassit. 0,012—16 millim. Gelatina hymenea iodo intense coerulescens.

Ben Lawers, ad saxa micaceo-schistosa (Jones).

Thallus intus glomerulose compositus. Apothecia vulgo obtuse marginata, dein explanata margine excluso [1]).

4. *Pannaria microleuca* Nyl.

Thallus nigricans tenuissimus subgranulatus effusus; apothecia subhyalina vel corneo-alba, prominula planiuscula immarginata minutissima (latit. 0,1 millim.), intus quoque incoloria; sporae 8nae incolores ellipsoideae simplices, longit. 0,014—16 millim., crassit. 0,008—9 millim., paraphyses medioeres apicem versus crassiores. Gelatina hymenea iodo vinose rubens.

In Gallia occidentali, prope Falaise, supra terram ad rivulum (Dr. Godey). Misit De Brébisson.

Minutie facile oculos fugit, faciei Collematis infimi, apotheciis minimis albis subhyalinis dignoscenda. Gonidia coerulea in glomerulis contenta.

---

satis explicavi. — Thallus *Spilonematis revertentis* passim offert pycnides globosas immersas incolores minutas stylosporis curvulis (fere ut in *Lecidea heterophora*) sed paullo minoribus.

1) Memoretur hic, *Leptogium amphineum* var. *subathallum* (thallo evanescente, apotheciis planiusculis vel convexiusculis, facie fere *Collematis anomali* Nyl. Syn. I., p. 102) lectum fuisse cum typo (Nyl. Lich. Scandin. p. 32) supra terram in Finlandia, Hollola, a Norrlin.

Universitätsbibliothek Regensburg
urn:nbn:de:bvb:355-ubr05980-0604-8

5. *Lecanora pleiophora* Nyl.

Thallus albidus tenuissimus opacus, passim subgranulato-inaequalis, indeterminatus; apothecia pallidofusca vel saepius nigricantia biatorino-lecideina (latit. 0,4—0,5 millim.), conferta planiuscula immarginata, interdum margine subthallino obsoleto cincta, intus incoloria; sporae circiter 12nae incolores (loculum in utroque apice offerentes tubulumque axeos jungentem), longit. 0,007—0,012 millim., crassit. 0,004—5 millim. Gelatina hymenea iodo intense coerulescens (thecae apice late ita intensius tinctae).

Ad corticem vetustum Alni in Finlandia, Evois (Norrlin, 1865).

Varietas sit *Lecanorae diphyes* Nyl. in Flora 1863., p. 395; differt thecis 8—16-sporis et apotheciis fuscis vel fuscopallescentibus.

6. *Lecidea derivata* Nyl.

Similis *Lecideae truncigenae* Ach., sed sporis fusiformibus vel oblongo-cylindraceis 7—11-septatis, longit. 0,026—36, crassit. 0,005—6 millim., Gelatina hymenea iodo coerulescens.

Ad corticem Oleae et Fraxini in Lusitania (Dr. Welwitsch). Etiam in Gallia occidentali ex hb. Lenormand.

Septa transversa sporarum vulgo simplicia; at haud raro unicum septulum longitudinale inter bina transversa conspicitur.

7. *Lecidea anthracophila* Nyl.

Thallus ut in *Lecidea ostreata* (vel ejusdem); apothecia rufa (latit. fere 0,5 millim) convexa immarginata, interdum nonnihil agglomerata, facie ut *Lecideae vernalis;* sporae 8nae incolores fusiformes simplices tenues, longit. 0,007—0,011 millim., paraphyses non discretae, hypothecium incolor. Gelatina hymenea iodo coerulescens, dein vinose rubescens.

Ad lignum Pini carbonatum in Finlandia, Evois, legit Norrlin.

8. *Lecidea botryocarpa* Nyl.

Thallus pallidus tenuis, sat minute squamuloso-granulosus effusus (passim leviter virescens et subleprosus); apothecia nigricantia (interdum pallido-lutea) miuuta (latit. circiter 0,1 millim.) capitato-conglomerata (h. e. plurima aggregata et confluentia in capitulum verrucoso-subglobosum, diam. 0,5—0,9 millim.), singula convexa immarginata aut subglobosa; sporae 8nae incolores ob-

Universitätsbibliothek Regensburg
urn:nbn:de:bvb:355-ubr05980-0605-4

longae simplices, longit. 0,007—8 millim., crassit. circiter 0,0025 millim., paraphyses non discretae, epithecium incolor aut leviter sicut hypothecium sordidum. Gelatina hymenea iodo coerulescens, deinde vinose rubens.

Ad saxa dioritica prope Onegam lacum, Käpselkä, legit Th. Simming.

Pertinet ad stirpem *Lecideae vernalis* et *globulosae*, accedens ad *L. glomerellam*. Glomerulis apotheciorum compositis subglobose prominulis facile distinguitur. Saepe hi glomeruli apotheciis basi pallidioribus vel omnino pallidis.

9. *Lecidea subfuscula* Nyl.

Thallus albidus vel pallido-albidus crassiusculus granulato-concretus rimoso-diffractus; apothecia pallida, supra (epithecio) fusca vel fuscescentia, planiuscula vel demum convexa, fere mediocria; sporae fusiformes vel cylindraceo-fusiformes 3-septatae, longit. 0,018—23 millim., crassit. 0,003—4 millim. (raro longiores 5-septatae et usque longitudinis 0,046 millim.), paraphyses crassiusculae, hypothecium incolor. Gelatina hymenea iodo coerulescens, dein vinose fulvescens. — Vix nisi varietas sit *Lecideae bacilliferae*.

In Islandia, ad Reikiavik, supra terram turfosam legit 1860 Dr. Lauder Lindsay [1]).

10. *Lecidea obsoleta* Nyl.

Thallus nullus proprius visibilis; apothecia nigra minuta (latit. circiter 0,3 millim.) opaca, margine obtuso vel non distincto, intus concoloria; sporae 8nae incolores oblongae simplices (vel septo obsoleto), longit. 0,009—0,011 millim., crassit. 0,003 millim., paraphyses fere mediocres discretae, apice subclavato incrassato subincolore (vel epithecium dilute vage nigrescens), hypothecium sordide fuscescens. Gelatina hymenea iodo vix tincta. — Locum habeat prope *L. neglectam* Nyl.

Sussex Downs, prope Lewes, ad cretam (Jones).

---

1) Notandi hic venia detur, Doctorem Lindsay jam 1857 legisse in Norvegia, Dovre, Jerkin, *Varicellariam microstictam* et quidem terrestrem vel supra *Lecanoram turfaceam* crescentem. Idem lichenologus tunc etiam in montibus Norvegiae, Laurgaard, fertilem invenit *Umbilicariam stipitatam* Nyl. Lich. Scandin. p. 289, unde vidi eam speciem apothecia habere simpliciter lecideina (nec gyrosa); sporae 8nae incolores ellipsoideae, longit. 0,010—13 millim., crassit. 0,008—9 millim. *U. haplocarpa* Nyl. americana accedit et forte quoque abyssinica *U. aprina* Nyl., cujus apothecia latent.

Universitätsbibliothek Regensburg
urn:nbn:de:bvb:355-ubr05980-0606-0

11. *Lecidea Lusitanica* Nyl.

Vix est nisi status *Lecideae geographicae* thallo evanescente aut nullo, inde quasi parasitica.

Lusitania, in agro Olisiponensi, ad saxa calcareo-arenacea (Welwitsch), saepius supra thallos crustaceos alienos.

12. *Arthonia turbidula* Nyl.

Thallus macula pallescente (vel pallido-virescente vel sordide virente) indicatus, subdeterminatus vel indeterminatus; apothecia nigra vel nigricantia sat conferta minuta rotundato-difformia vel demum diviso-nebulosa vel quasi interrupta; sporae 8nae incolores ovoideae (apice supero crassiores) longit. 0,016—18 millim., crassit. 0,007—8 millim. Gelatina hymenea iodo vinose rubens.

In Lusitania ad corticem *Dracaenae Draconis* in horto agri Olisiponensis, legit Dr. Welwitsch [1]).

Facies fere apotheciorum sicut in *Arthonia torulosa* Fée, sed huic sporae minores ei 3-septatae.

13. *Arthonia melaspermella* Nyl.

Thallus vix ullus vel macula diffusa pallescente indicatus; apothecia nigra (vel fusconigra) plana sat parva (latit. circiter 0,5 millim.) marginata (margine subcrenulato, demum evanescente); sporae 8nae fusconigrescentes oblongo-ovoideae 1-septatae, longit. 0,011—15 millim., crassit. 0,0045 millim. Gelatina hymenea iodo dilute coerulescens.

In Anglia, prope Londinum, ad lignum legit Currey; apothecia rotundata lecideiformia facile seriatim secus fibras ligni disposita.

14. *Thelocarpon epilithellum* Nyl.

Apothecia globulos depressiusculos (latit 0,20—0,25) sistentia flavo-virescentes (vel rarius vitellinos); thecae myriosporae, sporae ellipsoideae, longit. 0,004—5 millim., crassit. 0,0025 millim. (vel interdum paullo minores), paraphyses graciles parvae ramo-

1) In Lusitania Dr. Welwitsch plures Lichenes insignes detexit inter alios-que species quasdam americanas (tales sunt *Lecidea millegrana* Tayl., *Graphis striatula*, *Arthonia taediosa* Nyl. ad corticem Platani, *A. polymorpha* Ach. frequens ad corticem Fraxini, Nerii etc.). *Stigmatidium venosum* (Sm.) frequens in Serra de Cintra, ad corticem Castaneae, socium *St. crassi* et varietatis ejus *graphici*. *Heppia turgida* (Ach) ibi in Serra de Arrabida, ad rupes calcareas terra tectas.

Universitätsbibliothek Regensburg
urn:nbn:de:bvb:355-ubr05980-0607-6

sae. Gelatina hymenea et thecae iodo vinose rubentes (hymenium basi interdum primo coerulescens, dein etiam ibi vinose rubens).

Ad saxa granitica, in insula lacus Päiäne in Finlandia, detexit d. 28. Junii 1865 J. P. Norrlin.

15. *Verrucaria advenula* Nyl.

Similis *Verrucariae endococcoideae*, sed differens sporis, quae sunt oblongae, (demum fuscescentes) 3-septatae (ad septa saepius constrictiusculae), longit. 0,015—20 millim., crassit. 0,006—8 millim. (non iodo tinctae), Gelatina hymenea iodo vinose rubens.

Supra thallum *Lecideae excentricae* prope Killarney in Hibernia (Jones).

Perithecia forte interdum subtus (exoperithecio) subincoloria et sporae ad faciem stirpis *Verrucariae epidermidis* vergentes. Paraphyses nullae rite evolutae, nec filamenta ostiolaria ulla visibilia (D. Fuisting ea dixit „periphyses"; melius dicerentur *anaphyses*, si nomine novo egeant). Apothecium latit. circiter 0,1 millim.

Gelehrte Anstalen und Vereine.

Schlesische Gesellschaft für vaterländische Cultur.

Botanische Section. Sitzung vom 9. Nov. 1865.

Hr. Prof. Dr. Körber sprach über parasitische Flechten. Die parasitischen Flechten (auch *Pseudolichenes* genannt) sind früher wegen ihrer ausserordentlichen Kleinheit vollständig übersehen oder für Spermogonien oder kleine Kernpilze und dergleichen verkannt worden, bis de Notaris durch das Aufstellen seiner Gattung *Abrothallus*, sowie Tulasne durch Gründung mehrerer anderer Gattungen parasitischer Lichenen in seinem „Mémoire s. les Lichens" auf ihr Dasein zuerst aufmerksam machten. Der Vortragende hat in der eben erschienenen letzten Lieferung seiner „Parerga Lichenologica" zuerst eine vollständige Zusammenstellung und nähere Beschreibung aller bis jetzt bekannten, sowie mehrerer von ihm als neu erkannten parasitischen Flechten gegeben und zeigte dieselbe während seines Vortrages in einer Mehrzahl von Repräsentanten der verschiedenen

Universitätsbibliothek Regensburg urn:nbn:de:bvb:355-ubr05980-0608-1

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: Flora oder Allgemeine Botanische Zeitung

Jahr/Year: 1865

Band/Volume: 48

Autor(en)/Author(s): Nylander William

Artikel/Article: Addenda nova ad Lichenographiam europaeana 601-606